

Калховнык

Лезօны ВКП(б) Сыктывдинса Рајком да Рајсполком

72 (373) | АВГУСТ 3-օд лун 1938 во |

доныс 10 ур

СССР-са Верховнօј Сօветлыс мօдօд Геггја чукօртօм жылыс

СССР-са ВЕРХОВНօЈ СօВЕТСА ПРЕЗІДІУМЛօН УКАЗ

СССР-са ВЕРХОВНօЈ СօВЕТЛЫГ Мօдօд ГЕГГЈА ЧУКօРТНЫ ТАВОГА АВГУСТ 10-օд ЛУНօ МОСКВА КАРЫН

СССР Верховнօј Сօвет Президіумса
Председатель—М. КАЛХИИ.

СССР Верховнօј Сօвет Президіумса
секретар—А. ГОРКИИ.

Москва, Кремл. 1938 во јул 28-օд лун.

КОМІ АССР-са ВЕРХОВНօЈ СօВЕТЛօН ПРЕЗІДІУМ

Комі АССР Верховнօј Сօвет Президіумса председатель Г. В. Ветшкін зорт. Выдыс рад: Верховнօј Сօвет Президіумса Председательс вежыяс:—А. Н. Корытовскаја да В. І. Ракин зортјас. Верховнօј Сօвет Президіумса секретар В. Ів. Філіппов. Верховнօј Сօвет Президіумса шленјас:— І. С. Рязанов, І. І. Косолапкин, улыс рад: А. М. Мішарин, Г. К. Косгин, Н. А. Лодыгин, Т. С. Коткова да Т. С. Голосов зортјас.

Большевістскօја вескօдлыны вօрлезан ужјасօн

Сыктывдинса вօрпромхозлы коймօд кварталын колօ пօрօдны да кыскавны 16 сурс кубометр да Кр'ажскօј механизированнօј базалы 24 сурс кубометр вօр. Планјас абу гырысօ. Вօрын бура уж котыртօмн ем став позанлуныс сетօм планјас тыртны содтօдн. Но вօрпромхозса да механизированнօј базаса бօрја даннօјјас сертї гожса вօрлезан ужјас мунօны омօла.

Вօрпромхоз сїстема куза јул 31 օд лун кежлօ коймօд кварталса пօрօдчан план тыртօма сօмынна 34,1 прօцент вылօ да кыскасօм куза 15,8 прօцент вылօ. Позорнօја бօрб колччօ Шыладорса вօрпункт, кодї пօрօдчан плансօ тыртїс сօмынна 17,2 прօцент да кыскасօмн 8,8 прօцент вылօ. Кыскасօм јона омօла мунօ і Ыбса вօрпунктын, кодї кыскасан плансօ тыртїс 17,2 прօцент вылօ.

Вօрпромхозыс оз јона возын мун і Кр'ажскօј база. Сенї 24 сурс кубометр пыффї пօрօддօма 6663 кубометр да кыскама 7587 кубометр. Танї 9 трактор пыффї кыскасօмын ужалօ сօмын 5 трактор, мукօд 4 тракторыс сулалօны ремонтын.

Гожса вօрлезօмкօд օтщօц колօ օнїсан-жօ большевістскօја лօсօдчыны і тօвса вօрлезан сезон кеж-

лօ. օнїсан колօ колхозјаскօд вօчавны хожајственнօј договорјас да быд вօрлезысօс шымыртны индивидуальнօј соглашенїејасօн. Стрօитны выл вօр керкајас, ларокјас, пывсанјас да вօчавны кыскасан тујјас.

Лօсօдчана ужјас օнїсан бура нуддօм кутас решайтны вօрлезан план кадын содтօдн тыртօмын, но колօ шуны, мыј торја вօрпунктса вескօдлысјаслօн (Ыб—Моторин) тајօ ужас талунօд-на ыжыдалօ „возна“ вылօ ыстысօм.

Ыб вօрпунктса јуралыс Моторин езна заводїтлы стрօитчана ужјас вылօ. Сылօн колана 240 морт пыффї оз ужав нїтї морт. Ыбса колхозјасыс оз ужавны і гожса вօрлезан ужјас вылын. Моторин „возна“ вылօ ыстысօмн оз вօчав колхозјаскօд хожајственнօј договорјас. Оз мун колхозникјаскօд индивидуальнօј соглашенїејас вօчалдօм.

Зїк-жօ тащօм положенїеыс і Шыладорса вօрпунктын. Сенї оз сօмын омօла мун гожса вօрлезан уж, но і омօла мунօ лօсօдчана ужјас. Шыладор вօрпунктын Прокопјевка сїктсօветыс колана 140 морт пыффї оз ужав нїтї морт. Палса сїктсօветыс колана 180 морт пыффї ужалօ сօмын օтї. Тајօ сїктсօветуvsа партїјнօј да сօветскօј организацијајасса вескօдлыс-

јаслօн петкօдчօ јавօ оппортуністїческօј лантօдчօм да полїтїческօј беспечност.

Кр'ажскօј механизированнօј базаны колана 40 выл керка стрօитօм пыффї гօтовօз вօчօма сօмынна-жօ 7 керка.

Тօвса вօрлезан кад кежлօ буржыка лօсօдчана уж мунօ Пажгаса вօрпунктын. Сенї олан помешшенїејас стрօїталօм ештօддօма-нїн да օнї заводїтїсны вօчавны кыскасан тујјас.

Торја вօрпунктса јуралысјас, а щօц і вօрпромхозса да механизированнօј вօрпунктса вескօдлысјас нуддօны шогмытօм практика, оз доңавны гожса вօрлезан уж да вօрлезіг кежлօ лօсօдчана ужјас да сїјօн потворствутґоны вօрлезօмын вреднօј сезонщїналы. Партїјнօј да сօветскօј организацијајас гожса вօрлезан да лօсօдчана ужјасыс сулалօны бокрын, колхозјасыс вօр ужјас вылօ оз петкօдны ужалан вын, ыстысօны турун уберїтана ужјас вылօ.

Медым тыртны 3-օд кварталса вօрлезан план да бура нуддны тօвса вօрлезіг кежлօ лօсօдчана ужјас, јօзвын медалօм, колօ օнї кычї некօр, большевістскօја боссыны тајօ ужас быд партїјвօј да сօветскօј организацијајасы, хожајственникјасы да кօт мыј, а быт тыртны 3-օд кварталса вօрлезан план.

Сօветскօј террїторїа вылօ јапонскօј војскајаслօн выл провокаціоннօј ускօдчылօм жылыс

Авторїтетнօј кругјасыс ТАСС-օн полчитօм сведенїејас сертї Хасан ты районын сօветскօј да јапонскօј частјас костын столкновенїелօн картїнаыс тащօм:

Сы бօрын, кычї јул 29-օд лунօ јапонскօј отр'ад вօлї шыбытօма сыօн бостлօм Безымјаннօј высота вылыс, јапонецјас Заоѳернаја (Чанкуфын) высоталы паныд, кодї (Заоѳернајаыс) сօветскօј террїторїа вылын, чукօртїсны војска лыднас օтї дївїзіјаօз.

Јул 31-օд лунօ војнас 3 часын јапонскօј војска, артїллерїја улօ вевттысօмн, вїччысґоґ ускօдчїсны сօветскօј пограничнօј застава вылօ, сїјօс Заоѳернаја высота вылыс зырօмн. օтщօц јапонскօј артїллерїја заводїтїс лылыны матыса высотаяс да најօ сајтї муныс поселочнօј туј, медым падмօдны сօветскօј подкрепленїејаслօн локтօмлы. Артїллерїја օтсօгн јапонскօј пехоталы удајтчїс пырны пыдօ сօветскօј террїторїа вылօ 4 кілометрօз. Некемын час мыгты воыс сօветскօј регуларнօј частјасօн јапонскօј војскаօс вօлї вօтлօма сօветскօј террїторїа префелјасыс.

Кыкнанлабораныс ем ранїтчօмјас да вїдмјас. Јапонецјасыс вїдмјасыс

да ранїтчօмјаслօн лыдыс воօ 400 мортօз. Сօветскօј террїторїа вылօ јапонецјаслօн колօма 5 օрудїе, 15 пулемјот да 157 вїтровка да патронјас. Сօветскօј сторона вылын ранїтчօма 55, вїдма 13. Та кычї, жугօддօма օтї сօветскօј танк да օтї օрудїе. Чајтсօ, мыј јапонецјас кїд сурїс օтї сօветскօј лотчїк, кодї разведывательнօј самолетсан леччїс парашјут вылын. Кычї јапонецјаслօн ускօдчօмօз, сїзі і сы дырїыс, сօветскօј војска нօтчыд ез нарушїтны манчжурскօј граница, мыј ез сет налы позанлун кыщавны јапонскօј захватчїкјасօс лїбօ пырны флангօ.

Сфелօјасын сօветскօј прօвереннօјјасыс Токїоын поручїтօма вїставны јапонскօј правїльстволы решїтелнօј протест да вескօдны сылыс внїманїесօ јапонскօј војенщїна дејствїејаслօн лоны вермана грознօј последствїејас вылօ, кодї (јапонскօј војенщїнаыс) оз кօсјы уважajtвы сօветскօј террїторїалыс непрїкосновенност, кодлыс границасօ устано-вїтօма русско-кїтајскօј договорјаслօн да пасјօма сы бердօ пунктօм да кїтајса представїтелјаслօн кырыма-лօм картајасын.

(ТАСС).

Партійноў олом

Семинар нудісны лодчотог

Јул 28-29-од лунјасо ВКП(б) райкомса култпроп-пн јуралыс доронін јорт, партіјалыс історіја велодом куза сиктса парторгјаскд да пропагандістјаскд нудіс семинар. Семинар выло колд локны 20 мортлы, а волісны сомын 6 морт. Мыла? Сы всна, мы ВКП(б) райком парторгјаслы да пропагандістјаслы семинар выло коран јубрјасо ысталомјона сордн. Прондорса парторг Порошкін јорт райкомлыс јурдс полудісны сомын велодчыны заводітан лунд. Сордн полудісны і мукд парторгјас да пропагандістјас.

Онї гогорвоана, мы омдла-кд готвотісны семинар нудом выло, омдла і муніс велдочмыс.

Велдочмыс пвсын откымын јортјас вліны грамотнјос, а мукдчыс омдлжыка велдочом јоз. Тдбмлуныс ез вов ставыслон откод, но доронін јорт семинарс нудіс отыв.

Тырмытомторјон влі і сіјо, мы унжык парторгыс да пропагандістыс партіјалыс історіја велодом куза абу-на проработатлмны первой тема, а доронін јорт семинар нудіс 3—4 темајас куза. Тајон ферт семинар вылын велдочмыс колны недоволнјос.

Районнјо партіјноў собраније, коді муніс мај 27-31-од лунјасо, собраније аслас шудмын індіс, мы парторгјаскд да пропагандістјаскд семинарјас нудны быд тдысын отчид, но тајо шудмсо ВКП(б) райком оз порт олмд. Партсобранијеса кадыс коліс-нін кык тдыс, а семинар чукортлісны сомын отчид-на дај сіјо муніс неорганизованнја, готвотісны.

Мі думајтам, мы ВКП(б) Райкомса секретарјас тајо сузытом торсд регыд бырдасны да кутасны портны олмд районнјо партіјноў собранијелыс шудмсо. І. К. доронін.

Сезонщіналы пуктыны пом

Коммуністјасос політческдја воспітајтом јавлајтчо централнјо вопросн кыз ВКП(б) райкомлн, сіжд і первічнјо парторганизаціјаслн да кандіатскдјо групјаслн. Но тајос откымын парторганизаціјаса парторгјас оз кдсјыны гогорвоны,

ВКП(б) райком шудм серті јул 28-од лун кежло парторгјас да пропагандістјасос влі кордма Вылгортд семинар выло. Пропагандіст-парторг Самто мов кдт ескд влі Вылгортн, семинар вылын велдочом пыдді да райкомлыс інддсд олмд портм пыдді кајіс ыбд, ез воны семинар выло.

Семинар выло ез воныны

і Мажаыс—Казаков, Часово—Казаков да Іпат—Рогов јортјас. Торја парторгјас да пропагандістјаслн партіјноў олмын дндз-на ыжыдалд сезонщіна. Районыс он азгы сещом парторганизаціја, кдні ескд јул тдысын нудісны 4 політзанатіје.

Пбра помавны кыкуттдма ужалом! Індом партіјноў лунд быд коммуніст, некущом помкајас выло ыстытдг објазан велдочыны політкружокын да кыпдны асыныс політческдјо тдбмлу. А політкружокјас ужон колд конкретнја вескдлыны парторгјаслы да ВКП(б) райкомлы.

Ја. доронін.

Снімок вылын, Чжу-де—коммуніст, коді вескдло 8-од народно-революціоннјо Китајскдјо арміјадн.

Ловддны ужсд Палса лыддысан керкалыс

Палса лыддысан керкаын бдрја кадд оз мун некущом културно-массовјо уж.

Лыддысан керкаын јуралыс дороніна ужсд нудышты сомын бібліотекаын. Сени сеталд да босталд лыддан кнїгајас. Колхознікјас да колхозніцајас лыддысан керкад оз во-лывыны. Лыддысан керкаыс вывті гажтдм. Стеныс да пдгдлкыс обоыс сддасдма да косаслдма, дддсјасыс гыгалдны, дртдмдс. Абудс портретјас, мичажык картнајас, абу некущом плакат ні лозунг.

Постановкајас, кино да гажа рытјас некор оз о-лыны. Радіо, коддс јона рафетдны кывзыны колхознікјас, сіжд оз кыв. Емдс гитарајас, мандолінајас да балалајкајас, но ку-лдны томана шкапын.

Сиктсдвет да парторганизаціја оз тдждысны лыддысан керкалыс ужсд бурмддм всна. Најд ез-на дороніна јортлыс кывзыны лыддысан керка уж јылыс отчот. Оз сетавны практичскдјо індддјас ужсд регыджык бурмддм выло.

Вас. Міхајлов.

Комі АССР-са первой созыва Верховнјо Совет первой Сессіјалон 1938 во јул 29-од лунса заседа-нїе јылыс інформаціоннјо јуртдм

Јул 29-од лунд, 6 час рытсан Народнјо творчество керка залын, влі Комі АССР-са первой созыва Верховнјо Совет Первой Сессіјалон нолдд заклучітелнјо заседаніе.

Председателствутд—Комі АССР Верховнјо Советса Председател депутат П. І. Размыслов.

Верховнјо Совет заводітд відлавны Комі АССР-са Народнјо Комісарјаслыс Совет формірутдм јылыс вопрос.

Депутат І. І. Оплеснін сетд Верховнјо Советдн відлалдм выло Комі АССР-са Народнјо Комісарјас Советлыс состав.

Оплеснін јорт аслас речын вочавізд депутатјаслн замечаніејас выло, кодјасос вчдма воцза заседаніе вылын Комі АССР-са Правітелство образутдм јылыс вопрос куза преніејасын.

Персоналнја голдсудтдм Верховнјо Совет образутдм Комі АССР-са Правітелстволыс—Комі АССР-са Народнјо Комісарјас Советлыс ташдм состав:

Комі АССР Народнјо Комісарјас Советса Председател—Іван Ілїч Оплеснін.

Комі АССР Народнјо Комісарјас Советса Председателдс вежыс Кузма Семеновіч Шебенев.

Государственнјо плановјо Коміссіјаса Председател—Іван Гімофејевіч Корзінкін.

Земледеліе куза Народнјо Комісар—Алексей Міхајлович Пахомов.

Фінансјас куза Народнјо Комісар—Ніколај Андреевіч Нефедов.

Тбргутдм куза Народнјо Комісар—Ілја Африкановіч Бутырев.

Пыщкдсса делдјас куза Народнјо Комісар—Фемјан Грігорјевіч Ковалев. Јустіціја куза Народнјо Комісар—Ніколај Павлович Фотіев.

Здравоохраненіе куза Народнјо Комісар—Нафанаіл Васілјевіч Ветошкін. Просвещеніе куза Народнјо Комісар—Анна Јефімовна Худдјева.

Местнјо промышленност куза Народнјо Комісар—Прокопіј Мітрофановіч Попов.

Соціалнјо Обеспеченіе куза Народнјо Комісар—Александра Васілјевна Агіјева.

Дорожнјо управленіејаса началнік—Петр Івановіч Берентјев.

Заготовкајас куза СССР-са Народнјо Комісаріатлн уполномоченнјо—Іван Владіміровіч Шіршов.

Искусство делдјас куза Управленіејаса началнік—Герафіма Міхајловна Попова.

Верховнјо Совет заседаніе выло воалдны работдјассан, работніцајассан, колхознікјассан, колхозніцајассан, фізкультурнікјассан да велдочысјассан делегацијајас.

Делегацијајас нїмсан выступдтдны Верховнјо Советдс чолдмаломдн Выжлецов, Быкова да Попов јортјас.

Сессіјалыс став сорнітанторјас відлалдма. Комі АССР Верховнјо Советса председател П. І. Размыслов јорт констатірутд, мы став сорнітанторјас куза Верховнјо Советдн прїмїтдма једїнодушнјо шудмјас, да јозддд Комі АССР-са Верховнјо Советлыс Первой Сессіја тупкысдмдн.

Партіјао прїмїтдм—зев важнјо делд быд парторганизаціјалон

Большевікјаслн партіја пыр сетліс да сетд зев ыжыд выманіе мїан страна-наса медбур, збылыс во-чынмуныс јозјас пвсыс партіјао выл шленјасос прїмїтдмлы. ВКП(б)-са выл шленјасос прїмїтдм—зев важнјо мог быд большевістскдјо организацијалон. Інді-відуалнјо прїјом чорыда нудддмдн, местнјо партіјноў организацијајас должендс актївнд отбїратны Ленин—Сталін партіјао јоздс, кодјасос прдверїтдма соціалїзм всна тыш унасі-кас участокјас вылын, ставыс медвоц работдјас пвсыс, а сіжд крестана да трудовјо інтеллігенціја пвсыс.

Быд карын, быд районн уна сурс ужалыс јоз—работдјас, колхознікјас, совет-

скдјо інтеллігенціјалон медбур представітелјасыс, красноармејецјас да красно-флотецјас—кдсјдны пырны коммуністческдјо партіја радјасд. На пвсыс унжыкыс соціалїстческдјо строїтелстволыс актївнјо участнікјас. Уналдн ем обшественно-полїтческдјо ужын ыжыд опыт, ленинскдјо комсомолын уна во чджда актївнјо уж.

Партіјао вылыс прїмїтдм востдмсан, мдднгодн-кд 1936 воса нојабр 1-ој лунсан да 1938 воса јун 1-ој лунд, первічнјо партіјноў организацијајас ВКП(б)-са кандіатјасд прїмїтдм јылыс сетдма 350 сурс гогоршуддчдм. Лыдпасыс тајо внушїтелнјо, но тајо ылд ндшта оз петкддлы партіјао локны сіјд кдсјдмдс, коді

тддчд быдлаын. Од уна первічнјо партіјноў организацијајас ндшта ез-на заводітлыны партіјао прїмїтдм.

Кывшутдг, мы местнјо партіјноў организацијајас бдрја тдысјасд бурмддсны ужнысд ВКП(б)-са выл шленјасос прїмїтдм куза. Віт тдыс чдждн, тавоса јанвар первой лунсан јун первой лунд, партіјаса кандіатјасд СССР паста прїмїтдма 100 сурсыс унжык мортдс. Партіјао прїмїтдм медса-нін јонжыка кутіс мунны СССР-са Верховнјо Советд бдрысдмјас бдрын. Ізбїрателнјо кампаніе дырї тыдовтчісны уна со сурс советскдјо јозлн организаторскдјо да агїтационнјо талантјасыс.

Уна мїлліон непартіјноў большевікјас ндшта матджык сувтїсны сіјд быдлунја массовјо політческдјо уждїнд, коддс нудддны местнјо партіјноў организацијајас, ндшта матджык сувтїсны партіјао дїнд.

Партіјноў организацијајас соддмлы анализ петкддл тајд зев важнјо делдын сушественнјо тырмытомторјаслыс емлун.

Местнјо партіјноў организацијајаслн быдмдыс мунд оз равномернја. Откымын организацијајас партіјао прїмїтдм куза ужсд, партіјаса шленд кандіатјасос вужддм куза ужсд нудддны јавд не-удовлетворїтелнјо.

Серјознјо тырмытомторјас пвсыс отї—сіктса партіјноў организацијајаслн слаба быдмдм. Воынмуныс колхознікјасдн, колхозніцајасдн, тракторїстјасдн, комбајнерјасдн, агрономјасдн, учїтелјасдн партіја радјасд пырны кдсјдм выло віддтдг, кодјас пвсыс унжыкыс большевістскдјо партіјалы асыныс преданостд петкддлісны неотї порјд делд вылын,—став сіктса первічнјо партіјноў организацијајаслн којмд јукдныс унжыкыс ез прїмїтны ндшта партіјао ні

отї мортдс. Віставд тајд медвоц сіјдн, мы районнјо партіјноў организацијајаслн уна руководїтелјас—райкомјасса секретарјас да шленјас, уна районнјо учрежденіејасса коммуніст-руководїтелјас оз нуддны актївнјо уж районнјо партіјноў организацијајаслыс соддмдс дддддм куза. А од тајд налн святдјо долг кыд коммуністјаслн, кыд політческдјо руководїтелјаслн.

Сїктса (да і сомын-д сіктса!) воынмуныс јоздс партіјао прїмїтдм куза ужсд падмддд откымын коммуністјаслн ВКП(б) радјасд пырысјаслы рекомєндацијајас сетдм дїнд не-правїлнјо отношеніе, бес-партіјноў јортјас всна поручїтчыны полдм, кдт најдс і проверїтдма уж вылын. Колд став мерајасдн раз-јаснајтны коммуністјаслы, кодјас петкддлны фалшї-вдјо бдїтелност, најд по-веденїелыс став непра-вїлностд. Быд коммуніст-

Антивојенној лун куза собрање вылын

Август 1-ја лунд, 8 час рытын Вылгортса култура керкаын вөлі Международной Антивојенной лун сїјом куза собрање.

Собрање вылө локтисны рајцентрса служашщөјяс да матыса колхозјасыс колхозникјас да колхозницајас. Ставыс вөлі 150 морт гөбр.

Собрање вылын Мірвөј Имперіалістическөј војналы 24 во тырөм куза да международной положеніе јылыс доклад вөчис дресвјанкін јорт, коді аслас докладын висталіс, мыј талун Мірвөј Имперіалістическөј војна заводітчөмлы тыріс 24 во. Тајө луннас став мірса воынмуныс да прогрессивной человечество котыртө ассыс вынјас да средствојас өтувја антифашистскөј народной фронт јонмөдөм вылө, нөшта јонжыка топөдө ассыс радјассө Коммунистическөј Интернационал Знамя улө, пбөачолөмалө да ыстө медбур поздравленіејас героическөј испанскөј народлы, свобода да независимост вөсна кровавөј фашизмлы паныд најө тышын тыр победа сїөмөн.

Талун, —висталө дресвјанкін јорт,—Международной Антивојенной лунд став мірса ужалыс јөз котыртөны ассыныс вынјас војналы да фашизмлы паныд, мир да социализм вөсна. СССР—став мірын мірлөн оплот. Фашизмлы да војналы паныда асланыс тышын став мірса народной массајас вдохновляйтчөны социализм странаса

Пуктөма колөм во серті кыкмында

Пажгаса „Выл Чибін“ колхоз јул 31-өд лун кежлө турун пуктан план тыртис 100 прөцент вылө. Турун пуктан ужјас мундөны воцө. Пуктөны тылајас да јонөдјас вылыс.

Колхоз петіс арса гөракөза уж вылө. „Југөр“ кол-

мирной політикаын. Докладын сїз-жө висталіс Мірвөј Имперіалістическөј војна кадө кымын мортөс вөма да ранітөма да кушөма өні мунө ков Испаніяын да Китајын фашистскөј захватчикјаскөд.

Міјанлы,—висталө дресвјанкін јорт,—некор оз ков вунөдны Сталин јортлыс индөдсө капиталистическөј окруженіе јылыс. Колө кыпөдны классөвөј революционной бөителност, бид лун колө лоны дасөдн мунны великөј советскөј странаөс дорјөм вылө. Колө став мерајасөд јонмөдны да крепітны міјанлыс Красной Арміја, Красной Флот, Красной Авиация, Осоавиахим.

Доклад помалөм бөрын докладчиклы сөталісны вөпросјас. Сы бөрын заводітчис сорні.

Ф. В. Шевелев јорт (Мордінса парторганизацияс парторг) аслас сорнын висталіс: „Ме имперіалістическөј војна кадөс инвалід. Міјанлы војна оз ков, но мі дасөс сы вылө. Мі, кызі і став ужалыс јөз бид лун дасөс дорјыны Великөј Советскөј странанымөс!.

Міјанлы,—воцө висталө Шевелев јорт,—колө јонжыка јонмөдны оборонной уж. Тајө ужыс сїктјасын мунө јона-на тырмытөма.

Мөд мортөн вөрнітис ВКП(б) рајкомса мөд секретар Шуктомов јорт.

Шуктомов јорт тупкө собрање.

Собрање бөрын вөлі кіно.

хоз турун пуктис-нын колөм во серті кык мында. Тани колхозникјас да колхозницајас турун пуктан ужјас вылө петөны 3—4 час асылы. Турун пуктан ужјас ударной мунө воцө.

Лыткін.

Октябрлы 12-өд годовщина нима колхоз (Ухтомский р-н., Московскөј области) каждөј кык лун бөрын парникыс чукөртөны огурцы да сїјөс нуалөны Москваса магазинјасө.

Рисунок вылын: Колхозница М. Т. Біркина чукөртө огурцы.

Вөча 5 сурс кубометр вөр

Медым лоны стахановец, тысачникөд, сы вылө колө бидлуња ужын астө петкөдлыны прімерөн. Ужалан нормајас тыртны бидлун 125 прөцентыс вылөжык.

Ме таво вылө бөстө објазателство вөчны 5 сурс кубометр вөр. Август 15-өд лундө ме шојчча, а сы бөртө пөта вөрө прөдчыны. Ме өнісан артала кызі ужавны, медым ас кадө, сроки помавны ас вылө бөстөм објазателствоөс. Сїз, август 15-өд лунса да март 15-өд лундө ме прөда вылын качества вөр. Социалистическөј страналы гөта 5 сурс кбм. Бидлун кута прөдны 25 кубометрөн да чуксала вөтчны ас бөрсө мукөд вөрлезыс стахановецјасөс.

Кр'ажскөј механизированной базын прөдчыс стахановец—

Гілев Иван Борисович.

Молотов нима колхозлөн вермөмјас

Народјаслөн великөј вожд Сталин јортлыс индөдјассө олөмө прөртөмөн міјан Ыбса Молотов нима колхоз тајө војасө быдмис да јонмис кызі организация боксан, сїзі-жө і экономіка боксан.

1937-өд воцө колхоз вөдчис ташөм вермөмјасөд: Вөрлезан план керасөм куза тыртөма 128 прөцент вылө да кыскасөм куза 107 прөцент вылө.

Урожай бөстим: су—25 центнерөн, ід 18 центнерөн да зөр 19 центнерөн бид гектар вылыс. Колхозникјас бөстисны бид трудөдө вылө 4,5 кілограммөн нан. Откымын колхозникјас, кызі Ракін Николәј Јегорјевич—бөстис 173 пуд, Таскајев Марк Міхәјлович 63 арөса—108 пуд, Таскајев Јегор Міхәјлович—132 пуд, Муравјев Кузма Степанович, 73 арөса, најөвөтис 227 трудөдө да бөстис нан 61 пуд. Колхозын тацөмјасыс абу ешаөдн, а ем уна.

Скөдтвөзан план тыртөма сїз-жө 100 прөцент вылө. Ставскөртөс обөсечитөма өтувја оланінөн да пыр обөсечивәйтсө тырмыөнја көрымөн.

Бид колхозниклөн ем аслас мөс, порө, ыж да с. в. Откымын колхозникјас вөдөны кык порөдн.

Сөмын-на 50 прөцент

доц сиктөсөветувса „Добровольец“ да „Выл доц“ колхозјасын уборка ужјас вылын ужалө 4 бригада.

Тајө бригадјасас емөс уна стахановецјас да стахановкајас, но колхоз правленіе стахановецјасөс оз петкөдлы, сїз-жө оз төждысны паскөдны стахановскөј двіженіе мукөд ужјас костын.

Со вәјөдам кымынкө прімер. „Выл доц“ колхозса 2-өд бригадасыс бригадир А. І. Потапов колхозникјасөс уж вылө бура сувтөдөм пыф-

1938-өд воын тајө вермөмјас шөдөдөмсө егө личөдө, а пыр төждысам содтыны воцө.

Тавога тулысын көза план мі тыртим содтөдөн. Зөрновөјјас куза—103 прөцент вылө, техничөскөј култура—101 прөцент вылө, клевер да мукөд сикаса көза турунјас 183 прөцент вылө.

Тајө көза плансыс көсјам бөстны нөшта-на ыжыд-жык урожай да јуклыны 6-7 кілограммөн бид трудөдө вылө.

Јөв поставка план тыртөма јул 25-өд лун кежлө 80 прөцент вылө да јәј поставка план—100 прөцент вылө.

Турун пуктан план тыртөма јул 25-өд лун кежлө 81 прөцент вылө. Турун зөрөдәләма 150 додөдөн унжык колан 1937-өд во серті.

Міјан колхозөс бур показателјас петкөдлөмыс да ыжыд урожай вөсна тышкәсөмыс утвөрөдөма Ставсојузса вөзму выставка вылө кандидатөн.

Соцсоревнованіе да ударничество подвылын тајө воын урожай ідралам жеңыд кадөн да вошөмјас-төг.

Колхозын јуралыс
ТАСКАЈЕВ

дө, ужсө организүтөм пыдөді унжык кадөс ружјөдн велтө вөртө.

„Добровольец“ колхозын өткымын колхозницајас оз ужавны, а вөтчөны, Зінө Олө гөтыр да Гулу Анна. Тајө јөз вылас вөдөдөмөн оз ужавны і мукөдјас.

Колхозын турун пуктан план оран выын, тыртөма сөмын-на 50 прөцент план дінө.

„Добровольец“ колхозлөн правленіе турун пуктан ужјас регыд-жыка ештөдөм мөгыс нөтө оз төждыс. д.

лөн вескыд објазанност—отсавны медбур беспартијнојјаслы, кодјас фелө вылын петкөдлісны ассыныс преданностө социализмлы, Рөдіналы,—пырны ВКП(б) радјасө.

Партија радјасө активной отбөрајтөм требүтө партијной руководителјассан беспартијной активөс личнө төдөм да сїјөс политическөја воспитәјтөм јылыс музлытөг төждысөм. Партијной организацияјасса руководителјас долженөс петкөдлыны прімер беспартијнојјаслыс медбур јукөнсө партијаө отбөрајтөм куза торја јортјаскөд ужалөм пыр да партијаө пырөм вылө налы рекомендаціяјас сөтөм пыр.

Зөв ыжыд торјалөмыс беспартијнојјасөдн да комсомольцјасөдн первичной партијной организацияјасө сөтөм шыөдчөмјас да ВКП(б) радјасө прімитөмјас лыд костын. Ем уна случајјас, кор первичной организацияјас, а сөсөсә і пар-

тијалөн рајонной комитетјас вожынјөн да дыржык оз вөдлавны ВКП(б)-са кандидатјасө прімитөм јылыс сөтөм да оформитөм документјассө.

Агрыз станцияса фөполөн партијной организацияө (Казанскөј көрттуу) партијаса кандидатө прімитөм јылыс шыөдчөм сөтис сочувствујушщөј Фөмичев јорт. Шыөдчөмсө сїјө сөтис фөпо парткомса секретар Мерзлаков јортлы колөм воын. Но өніја кадөз Фөмичев јортлыс шыөдчөмсө абу вөдләләма, көт ставыс сїјөс лыдөдөны мортөн, мыј сїјө достојной новлыны коммунистлыс вылын нимсө.

Откымын местной работникјас, рајкомјасса, первичной организацияјасса секретарјас партијаө прімитөм јылыс шыөдчөмјассө вөдләләмын позтөм нужмасөмсө зилөны виставны бура прөверитны коланлундн. Коді вермас паныд шуны парти-

јаө пырысјасөс бура прөверитөмлы? Проверка колө, і сөщөм проверка, медым ні өтө враг, көт кушөма сїјө ескөн ез маскөрүјтчы, ні өтө морт, коді абу достојной новлыны партијаса шленлыс вылын нимсө, ез вермы сујсыны большевикјас радјасө. Но ме-са тщателной проверкаыс оз вермы да не должен прөны сөтөм шыөдчөмјассө подүлавтөг нужөдөмө.

Міјан партија радјасын ем важысан прөстрөчитөм стажа кандидатјаслөн төдчымөнја лыд. На пөвсыс унжыкыс асланыс общөственной да производственной ужөн, партија фелө вөсна асланыс тышөн, партијалыс врагјасөс разоблачитөмын да грөмитөмын активной участвүјтөм тырмыөнја петкөдлісны асысө сы вылө, медым лоны ВКП(б)-са збыл шленјасөдн. Но местајас вылын кандидатјасыс партијаса шленјасөс вужөдөмлы сөтсө зик тырмытөм вөма-ніје. Оз поз не пасыны,

мыј муртса-нын ез массовөј јавленіеөдн ло ВКП(б) радјасө-нын прімитөм јортјаслы партијной документјас сөталөмын уна төлысјас чөж нужөдчөм.

„Оз поз вунөдлыны, мыј партијнојјас оз усны небе-сасан. Колө помнитны, мыј став партијнојјасыс асныс коркө вөліны беспартијнојјасөдн. Талун сїјө беспартијној, а аскі лоас партијној-өн. Мыјөн-жө сөні кічитчы-нысө? Міјан пөвсын, важ большевикјас пөвсын, сурасны оз еща јөз, кодјас партијаын ужалөны во 20—30. А өд мі асым коркө вөлім сїз-жө беспартијнојјасөдн. Мыј вөлі ескөн міјанкөд, во 20—30 сајынкө кутисны өтдортны міјанөс сөкөга партијецјас да кутисны ескөн не лөзны партија дінө? Вермис лоны, мыј мі вөлім ескөн сөкі ылыстөмадө партијаыс некымын во вылө. А өд мі, важ большевикјас, абу медбөрја јөз, јортјас“.

Сталин јортлыс тајө индөдсө објазан помнитны да прөртны олөмө бид коммунист, бид партијной руководител.

Партијалөн Централной Комитет бид партијной организациялыс зөв важной мөгөн лыдөдө—партијаө вылыс прімитөмјасөс большевистскөја воспитәјтөм, најө политическөја быдмөм јылыс бидлуња төждысөм. Мөг—ВКП(б)-са бид выл шленыс да кандидатыс дорны Ленин—Сталин фелө вөсна, коммунизм вөсна повтөм бөјецөс.

ВКП(б) выл шленјасөс прімитөм да большевистскөја воспитәјтөм—бид партијной организациялөн медвоц бчереда, первоөстепенной фелө.

„Правда“, јул 31-өд-
лун.

СССР-са Наркомземын

Војвывса комбайнас новлөд-
лысјаслы уждон мынтөм

СССР-са Земледелие куза наркомдс вежыс Бенедиктов жорт лезис приказ, војвывса комбайнасдн нан идралыс комбайнерјаслы, налы отсасысјаслы да трактористјаслы уждон мынтөм жылыс.

Војвывса комбайны выработка лунса норма лөсдөдма 4 гектар да сезонној—80 гектар. Комбайнер, кодї өтї лундн идралд нан 4 гектардз, бостд 3 шайт 50 урдн быд гектарыс. Нол гектар бдрын содтөд идралдм быд гектарыс комбайнер бостд премїа набавка 2 шайтдн основној сделној расценка дїнд содтөд.

Сезон чөждн-кө комбайнер идралдс 80 гектарыс унжык, сїд бостд содтөд премїа набавка 2 шайтдн 80 гектарыс содтөд идралдм быд гектарыс. Сезон чөждн-кө идралдма 80 гектарыс унжык бур качестводн, комбайнерлы сетсө натураа премїа—10 пуд нан сөмдн мынтысдтг. 200 гектарыс унжык сезон чөждн идралдмыс комбайнер бостд содтөд натураа премїа—ставсө 25 пуд нан.

Комбайнер, кодї ужалд 8 фута војвывса комбайн вылын, идралдм гектарјас лыдыс мынтөмыс өпрїч бостд содтөд премїа-набавка 40 центнерыс унжык төлдөмдн вартөм наньс ташдөм размерјасын: лундн-кө вартөма 40-сан—60 центнердз, комбайнер бостд 25 урдн 40 центнерыс унжык вартөм быд центнерыс. 60-сан—80 центнердз вартөмыс сетсө 30 урдн, а 80 центнерыс унжык вартөмыс—40 урдн 40 центнер бдрын содтөд идралдм быд центнерыс.

Комбайнер, сезон чөждн 1000 центнерыс унжык вартөм наньс бостд содтөд премїа-набавка 20 урдн сурсыс унжык вартөм быд центнерыс. Сезон чөждн-кө вартөма 1500 центнерыс унжык, набавка мынтысдд 30 урдн сурсыс унжык вартөм быд центнерыс.

Комбайнерлдн отсасыс, лунса норма 4 гектардз тыртөмыс бостд 0,60 трудоден идралдм быд гектарыс. Трактористлы ташдөм-жө норма тыртгдн начислајтсө өтї трудодендн быд гектарыс. Быд гектарыс, коддс идралдма лунса норма вывтї, трактористјаслы да комбайнерјаслдн отсасысјаслы трудоденјас начислајтсөдн өтїдн жындн мында.

МТС-са дїректорјас објазандс быдлун бура артавны төлдөдм нан, коддс вартөма быд комбайндн.

Британскөй правїтелствобс непосредственноја отсалдмдн да вескыд попустїтелстводн фашистскөй разбојникјас захватїтїсны Австријабс да мөвпалдны выл захватнїческөй планјас.

„Квајтыс чеччыштөм вылө“

Еновтөм комсомоль-
скөй организація

Пал сїктсөветувса территориялној комсомольскөй организаціяын лыддысдө 13 комсомолец. Гөдөрвоана, мыј комсомольскөй организація абу ічөт, но налдн ужыс мундө жона тырмытдма. Комсомолецјаслдн воынмунан ролыс оз тыдав, најд оз торјавны несојузној томјөзыс. Комсомолецјас жона тырмытдма кыпдөдн ассыныс политїческөй төддмлуннысд.

Со вайөдам кымынкө факт. Колан, 1937-дд воса арын организүтлїсны текушщөй политика велөдн кружок. Сетчө пырїсны став комсомолецјасыс. Первојсд занатїејас мунїсны нормалнөја, быд төлысын кујмыс, но өнї бөрја кадө ез-нїн вөв мај төлысдн. Мај төлысдз велөдчїсны „Наша родина“ учебник куза. Прөдїтдмабс сїзім тема.

Кружокын занатїејас нуднны вөлі прїкрепїтдма ВКП(б) шленд кандидат Ајбабїн жортдс, (МТС-са дїректор). Но Ајбабїн парт-организаціядн дөверїтдм почотнөй уж дїнас относитчїс некытчө шогмытдма, безответственнөја.

Сїдз (Ајбабїн) комсомолецјасдс воспїтајтдм вөсна нөтї оз төждыс. Велөдчөмыс вөлі мундө таг: чу-көртчөдн комсомолецјас, вөд Ајбабїн, індас кнїга вылыс сешдөм-тө тема да щөктас лыддыны. А мөд занатїе вылын некушдма содгышттөг кутд жуасын. Ајбабїн кызї пропагандїст, некор ез лөсөдчыв занатїе жежлө да ез требүтлывлы комсомолецјасыс.

Өнї бөрја кадө занатїејас ез вөвны зїк-жө Ајбабїн мыж вөсна. Корласны занатїе вылө асныс комсомолецјас, (көртгөд некор оз во) да пыр вїсталө кушдөмкө-да помка: „ме өгешты, ме сїдн занат“...

Занатїејас вылын дїсцїплїна вывтї өмөл. Өткы-

мын комсомолецјас, кызї Шарапова Васїлыса, Прокушева Анна занатїејас вылыс пыр пышјавлдны, некор оз гөтөвїтчыны, оз лыддыны. Комсомолец Ракин (вызаводын дїректор) ез вылывлы нїдтї занатїе вылө. Кор коран, пыр шуө: „полїтшколасыд еша пөлзасы“...

Кывшутдг вөліны і бура велөдчысјас. Рочева (болнїца), Фомина (детдом), кодјас збылыс төждысөны ассыныс политїческөй төддм-лун кыпдөдм вөсна. Комсомольскөй комїтетса секретар Мелешева жорт ачыс көт ескдн і төждысө бур-уж пуктөм вөсна, но тајд тырмытдмторјассө бырөдөм вылө комсомолецјасдс оз мобїлизүт. Сїдз шы-аслывлїс Ајбабїн жорт дїнд, медым сїдз бурмөдас ассыс ужсө коланавыјдз, но Ајбабїн зев цїнїчнөја вочавїсїс: „увсаныс да вылөдчыс некодлы өг подчїнајтчы“.

Шыөдчывлїс і парторг Афанасјев жорт дїнд, ВКП(б) да ВЛКСМ райкомјас дїнд, но днөз-на колана мерајас ез прїмїтны.

Партїнөй, нї комсомольскөй организаціяјас оз нуднны сїдз уж, медым содгыны комсомолецјасыс лыдсө да буржык комсомолецјасдс кыскыны ВКП(б) радд.

Кад-нїн ВКП(б) Сыктывдїнса райкомлы да ВЛКСМ райкомлы буржыка вїздөдлыны Палса партїнөй, комсомольскөй организаціяјас вылө да налы сетны колана отсөг тајд тырмытдмторјассө бырөдөм вылө.

В. М.

Лукїсны асныс

Пажгаса леспродторгө вайлїсны рабочөјјаслы мануфактура, но тајд мануфактураыс рабочөјјасдз ез волю. Вбрлпунктса аппаратыс ужалысјас вайлөм төварсө јуклїсны ас коста-ныс.

Испанскөй
фронтјас
вылын

Јул 31-дд лундө фашистскөй интервентјаслдн частјас, кодјасдс дорјөма уна лыда бомбардїровочнөй авїаціябн да тавкјасдн, вөзө нуддөны республиканскөй позїціяјас вылө контратакајас Фајонсан војвывланө (асыввыв фронт). Республиканскөй војскајас енергїчнөја кутөны фашистјаслыс најмїсд, налыс гырыс воштөмјас вөчөмдн.

Фајонсан луныввланын республиканскөй војскајас венїсны мјатежнїкјасыс да интервентјасыс вөсасөмсө. Республиканскөй частјас мундны Гандесасан рытыв-лунывв направлїнїеын. Республиканскөй зенїтнөй батарејас бїдн укөддөма фашистскөй интервентјасыс кујм бомбардїровщїк. Республиканецјасладорө вуждны уна лыда перебежчїкјас мјатежнїкјас да интервентјас частјасыс. Республиканецјас бостїсны пулемјотчїкјасыс быдса рота став најд вооруженїебн да снаряженїебн.

Леванта фронт вылын, интервентјасыс вїччыштөм вылазка вөсна, коддс вөчөма горнөй позїціяјасын, республиканецјас вөчїсны фашистјасыс серјознөй воштөмјас да бостїсны бура уна разнөй војеннөй снаряженїе. (ТАСС).

Кїтајын
војеннөй
дөјствїејас

Централнөй Кїтајын основнөй операціяјас муночы Цзунцан гөдөр, Јанцзы ју долинаын. Лун вылө наступайтєс Јапонскөй колоннабс сувтөддөма кїтајскөй војскајасдн Цзунцанан 15 километрадн луныввланын.

Јанцзы ју војывв берег вылын јул 31-дд лундө бојјас мунїсны Тајфу кар дорын. 4 лун тышкасөмдн јапонскөй колонна мунїс вөзө Тајфусан 20 километра луныввлан. Бојјас мундөны вөзө.

Војывв Кїтајын, Цзїнчендө сувтөм 500 морта јапонскөй гарнїзон бдрынчїс. Војывв Хенанын Цзїјуан бостдм бдрын кїтајскөй војскајас Хенансан бдрынчїсны Цїнхуа да Хуајдїн карјас окрестностјаслан. Карјас гөдөрыс мундны бојјас јапонецјасыс гырыс воштөмјасдн. (ТАСС).

Петїсны көза
ужјас вылө

Ыбса колхозјасыс колхознїкјас да колхознїцајас петїсны мујас вылө арга көза ужјас нуднны.

Лыткїн.

Ответственнөй редак-
тор А. КАРМАНОВ

Пажгаса МТС-ын
ыжыдалө
полїтїческөй беспечност

Пажгаса МТС-ын апрел төлысө вөлі нуддөма проїзводственнөй совещанїе, көнї участвүтїсны став трактористјас, бригадїрјас, механикјас да МТС-са служашщөјјас.

Тајд совещанїе вылын вөлі сорнїтдма тулысса гөра-көза успешнөја нуддөм куза да ыжыд урожај шедөддм жылыс. Өткымын трактористјас тајд совещанїе вылын босталїсны көсјысөмјас—гөрнн быд трактор вылө 600 гектардн.

Кор трактористјас бостсїсны ужд да пөртны өлмө ассыныс көсјысөмнысд, секї МТС-са вескөдлысјас да механикјас вескыда кутїсны торкавны, оз сетны позанлун бесперебојнөја увавны тракторјасыс.

Быдднлы гөдөрвоана сїдз, мыј ужалгдн тракторјас, машинајас вермөны жугалыны, портїтчыны. Жугалөмыс, портїтчөмыс, машинабс колд вїзны, колд пуктыны бур технїческөй уход. Но МТС-са механикјас бурещ да тајдн оз интересүтчыны. Тракторјас вїдлавлдны сөмын төлысдн өтчөд, сек, кор совещанїе вылын көсјыслїсны вїдлавлны быд даслун пын өтчөд.

Тракторыс кушдөмкө часткө износїтчас да ковмас ремонтїрујтны, мастерскөјө нуласны-да ремонтсө

вөчасны сїзі, пуктасны тракторд да оз ладмы, лїбө кузжык, лїбө жениджык. Старшөй механик Томов секї сөмын шуас: „тајд ескө ез ло ладнө-да“...

Мөд-кө, трактористјас өлөны сөмтдг, а МТС-са дїрекция весгї і нырсө оз мытчөддлы. Расчет куза дїректордс вежыс Сївкова жорт, медым трактористјас оз корны сөм, трактористјасыс кышлалө ылі боктї.

Завхоз Полаков да нефтебазаын кладовщїк Ілчуков мошөнычајтдны. Полаков аслас расхөднөй журналд гїжас, сешдөм-тө трактористлы мөдөддөма 2 подшпїник, а збылысдө некодлы оз мөдөддлы. Сїз-жө Ілчуков, каравїнјас, мавтасјас сеталгдн жона обвешївајтд.

Өткымын колхозын, прїмер Госкаын „Заветы Ілїича“, колхознїкјас торјдн пукталдны турун, а өтувја турун пуктан ужыс колд бөрдө. Ставсө тајд тырмытдмторјассө төддө МТС-са дїректор Забојев жорт, но некушдө мера оз прїмїт.

Кымынкө лун мысгї ковмас петны нан ідравны, а Пажга МТС-ува колхозјас днөз-наоз нуддны лөсөдчана ужјас.

Мї жуалам МТС-са дїректор Забојев жортлыс, поздөдө терпїтны вөзө тајд тырмытдмторјассө? Колхознїк.